

Αθήνα 12 Απριλίου 2006

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ

Το Αντιπυρηνικό Παρατηρητήριο Μεσογείου είναι μία νέα Μη Κυβερνητική, Μη κερδοσκοπική Οργάνωση που ξεκίνησε με πρωτοβουλία του ΤΕΕ, με έδρα τη Ρόδο της οποίας οι σκοποί είναι:

- Η παρακολούθηση, δημοσιοποίηση και προβολή των εξελίξεων στα θέματα των πυρηνικών όπλων, των πυρηνικών αντιδραστήρων ισχύος και γενικότερα της πυρηνικής βιομηχανικής δραστηριότητας.

- Η ενημέρωση, ευαισθητοποίηση της Κοινής Γνώμης για τους κινδύνους που απορρέουν από την πυρηνική ενέργεια και η κινητοποίηση των Πολιτών για την απαλλαγή της Μεσογείου και όλης της Ανθρωπότητας από την πυρηνική απειλή

- Η προώθηση των ανανεώσιμων και φιλικών προς το Περιβάλλον Πηγών Ενέργειας και η θέσπιση μέτρων για την εξοικονόμηση Ενέργειας και τη διαμόρφωση νέων καταναλωτικών προτύπων

Και γενικότερα

- Η προστασία των ύψιστων αγαθών της Ζωής, της Ειρήνης, του Περιβάλλοντος και της οικολογικής ισορροπίας στον Πλανήτη και η διασφάλιση ποιοτικών συνθηκών ζωής τόσο των σημερινών όσο και των μελλοντικών γενεών.

Το Παρατηρητήριο ξεκίνησε τη δράση του μόλις πριν 14 μήνες. Η ανταπόκριση και η συμβολή της τοπικής κοινωνίας και των φορέων της ήταν άμεση και ελπιδοφόρα. Η πρωτοβουλία αγκαλιάστηκε από την Αυτοδιοίκηση, απ' όλους σχεδόν τους σημαντικούς φορείς και τους πολίτες του τόπου. Δεν είναι τυχαίο ότι σε λίγο διάστημα μαζεύτηκαν 7.000 υπογραφές κάτω από την «Έκκληση της Ρόδου». Ήδη η δράση του ΑΠΜ έχει γίνει αρκετά γνωστή σε όλη την Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Φυσικά υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για να γίνουν ακόμα περισσότερα πράγματα. Πρωτοβουλίες μπορεί να αναλάβει ο καθένας μας. Αρκεί να πιστέψει πως ο δύσκολος αυτός αγώνας μας αφορά όλους και μπορεί να έχει αποτελέσματα. Η απογοήτευση, ο εφησυχασμός και η αδράνεια απέναντι στο πρόβλημα της πυρηνικής απειλής είναι οι μεγάλοι εχθροί μας. Και η γνωστή επιπρόσθετη δυσκολία: να παλεύεις για τα αυτονόητα.

Θα θυμάστε πολλοί από σας ότι πέρσι το Μάιο είχαμε οργανώσει τη «Διεθνή Συνάντηση για την αποτροπή εγκατάστασης νέων πυρηνικών αντιδραστήρων» με τη συμμετοχή επιστημόνων και οργανώσεων από Ελλάδα, Τουρκία, Βουλγαρία και Κύπρο. Μία συνάντηση που συνέβαλε αποφασιστικά στην παραπέρα ευαισθητοποίηση των πολιτών και της οποίας τα πολύ σημαντικά συμπεράσματα «αναθέρμαναν» το ενδιαφέρον για τα θέματα των πυρηνικών. Σημαντικές ήταν και οι παρεμβάσεις μας με επιστολές προς την Κυβέρνηση, τα Κόμματα και τους μεγάλους φορείς και οργανώσεις. Δεν αφήσαμε κανέναν από αυτούς που είναι στα κέντρα λήψης αποφάσεων, χωρίς να τους ενημερώσουμε και να τους υπενθυμίσουμε την ανάγκη να πάρουν πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της πυρηνικής απειλής. Οι παρεμβάσεις αυτές έφεραν το θέμα των πυρηνικών στη Βουλή και την Ευρωβουλή.

Έχουν εκδοθεί πολλά ψηφίσματα από φορείς σε όλη την Ελλάδα. Επιστημονικοί, επαγγελματικοί και κοινωνικοί Σύλλογοι, ΜΚΟ, Νομαρχιακά και Δημοτικά Συμβούλια από τη Δράμα μέχρι την Κρήτη, οι ίδιες οι μεγάλες ενώσεις της Αυτοδιοίκησης ΚΕΔΚΕ και ΕΝΑΕ στα πρόσφατα Συνεδριά τους.

Ίσως όμως το πιο ελπιδοφόρο μήνυμα είναι το ότι από τη δράση του ΑΠΜ ευαισθητοποιήθηκαν πολλές ομάδες πολιτών και νέων ανθρώπων. Μας χαροποιεί το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή γίνονται εκπαιδευτικά προγράμματα σε σχολεία της Ρόδου για τα θέματα των πυρηνικών. Μας χαροποιεί το ότι επικοινωνούν μαζί μας σχολεία, σύλλογοι και ζητούν να πάμε να τους μιλήσουμε. Αλλά και από όλη την Ελλάδα δεχόμαστε καθημερινά επιστολές και γράμματα πολιτών και οργανώσεων που ενημερώνονται από μας και αναλαμβάνουν αντίστοιχες πρωτοβουλίες.

Πήραμε πριν κάποιες μέρες ένα γράμμα και μία συγκινητική προσφορά ενός συναδέλφου Μηχανικού ο οποίος μαθαίνοντας μέσα από το Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ για τη δράση του ΑΠΜ μας προσφέρει τα λίγα αντίτυπα που του έχουν μείνει - 60 περίπου - βιβλίων του πατέρα του Δημήτρη Κρέμου στη μνήμη του. Ο Δημήτρης Κρέμος, πυρηνικός-χημικός, συγγραφέας και ζωγράφος, υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη της Ελληνικής Εταιρείας Ατομικής Ενέργειας, ο οποίος μετά το ατύχημα στο Τσερνομπίλ αφιέρωσε τη ζωή του μέχρι την τελευταία του πνοή τον Ιούλιο του 2002 στον αγώνα κατά των πυρηνικών. Γράφει στον πρόλογο ενός βιβλίου του: «Η σε ευρύτατη κλίμακα ανά τον Κόσμο κατασκευή πυρηνικών αντιδραστήρων παραγωγής καθαρών σχάσιμων υλικών, οδηγεί, χωρίς καμμία αμφιβολία σε μιά τραγική υποβάθμιση του Περιβάλλοντος, με ολέθρια αποτελέσματα για την ανθρωπότητα. Συγκεκριμένα, θα προκαλέσει τελικά μια ολοκληρωτική καταστροφή για το ανθρώπινο γένος και για τον ζωϊκό και φυτικό κόσμο γενικότερα».

Τέτοια μηνύματα δεν είναι απλά συγκινητικά επειδή αναφέρονται στη μνήμη ενός σεμνού και άξιου ανθρώπου. Είναι πρώτα απ' όλα αποδείξεις ότι υπάρχουν - ευτυχώς ακόμα - αντιστάσεις στην ολομέτωπη και δηλητηριώδη ιδεολογική και πολιτική επίθεση που δέχονται οι πανανθρώπινες έννοιες της κατανόησης, της συμπαράστασης, της αλληλεγγύης και της συλλογικής δράσης, που είναι ίσως το σοβαρότερο σύγχρονο κοινωνικό πρόβλημα.

Παρά τις θετικές αντιδράσεις ωστόσο που υπάρχουν σε τοπικό αλλά και σε εθνικό επίπεδο από σημαντικούς φορείς, απέχουμε ακόμα πολύ από το να κατανοηθεί ότι είναι ένα κεντρικό ζήτημα που αφορά την ίδια την επιβίωσή μας και που πρέπει να μπει στις διεκδικήσεις των κοινωνικών φορέων και της Αυτοδιοίκησης για να υπάρξουν θετικές εξελίξεις και αποτελέσματα. Πολύ περισσότερο που σήμερα καλλιεργείται και σε ένα βαθμό περνάει η ιδέα της πυρηνικής επιστροφής.

Είχαμε προβλέψει ότι με άλλοθι την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κυότο και την αύξηση της τιμής του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές θα υπήρχε «αναθέρμανση» του ενδιαφέροντος για την πυρηνική ενέργεια. Τελευταία προστέθηκε και το πρόβλημα με το φυσικό αέριο. Έχει ξεθαρρέψει το πυρηνικό λόμπυ και εμφανίζει την πυρηνική ενέργεια ως μονόδρομο. Είναι εξελίξεις που αναμφίβολα δυσκολεύουν τον αγώνα μας. Δεν περιμέναμε όμως έτσι κι αλλιώς ότι θα είναι εύκολα τα πράγματα. Στα δύσκολα θέλει «τσαγανό».

Γράφει κάπου σε ένα βιβλίο του ένας μεγάλος διανοητής, ο Νίκος Ράπτης: «Τώρα πιά οι άνθρωποι του πυρηνικού κράτους, ξέροντας ότι οι καρκίνοι θα κάνουν δεκαετίες ολόκληρες για να φανούν, ενεργούν με τη βεβαιότητα ότι κανείς δεν θα τους ζητήσει ευθύνες, όσο είναι ζωντανό».

1,5 δις είναι τα ανθρώπινα θύματα (θάνατοι, τραυματισμοί, ασθένειες, τερατογενέσεις...) της πολεμικής και ειρηνικής χρήσης της πυρηνικής ενέργειας

σύμφωνα με μελέτες Αμερικανών και Ρώσων γιατρών (Bertrel-Yacovlov). Δεν μας φτάνουν?

Θα ρωτήσετε: και τι θα κάνουμε με την ενέργεια? Δεν υπάρχει άλλη λύση από τις ανανεώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον πηγές ενέργειας σε συνδυασμό με την εξοικονόμηση ενέργειας και την αλλαγή των απαράδεκτων σημερινών καταναλωτικών προτύπων. Ακόμα πρέπει να προχωρήσει η έρευνα με πολύ γρήγορους ρυθμούς σε άλλες φιλικές προς το περιβάλλον μορφές όπως πχ στην τεχνολογία του υδρογόνου. Πρέπει να αντιληφθούν όλοι ότι δεν υπάρχουν άλλα περιθώρια και χρειάζεται ένας ριζικός σε παγκόσμιο επίπεδο ανασχεδιασμός. Εξαντλήσαμε αλόγιστα όλους τους φυσικούς πόρους. Το πετρέλαιο τελειώνει, αλλά και σε αυτούς που υπερασπίζονται την πυρηνική ενέργεια, πρέπει να πούμε ότι και τα κοιτάσματα ουρανίου με τους σημερινούς ρυθμούς τελειώνουν το πολύ σε 50 χρόνια και θα τελειώσουν πολύ πιο γρήγορα αν υπάρξει ένταση στην παραγωγή ενέργειας από πυρηνικά.

Λένε ακόμα ότι η πυρηνική ενέργεια είναι πλέον ασφαλής, φθηνή και καθαρή. Ουδέν ψευδέστερον

Η εξέλιξη της πυρηνικής τεχνολογίας, για την οποία δεν υπάρχουν όρια ασφαλείας, δεν μπορεί να αποκλείσει την πυρηνική εκτροπή. Ιδιαίτερα για περιοχές, όπως είναι τα Βαλκάνια και η Τουρκία, τα νέα επιστημονικά δεδομένα τα οποία γνωστοποιήσαμε με τελευταία μας επιστολή, κάνουν απαγορευτική και από άποψη κόστους και από άποψη ασφάλειας την κατασκευή αντιδραστήρων. Το ότι είναι μύθος η φθηνή ηλεκτρική ενέργεια από τους πυρηνικούς αντιδραστήρες, ιδιαίτερα σε περιοχές σεισμογενείς, έχει αποδειχθεί σε δεκάδες επιστημονικές συναντήσεις, στις οποίες συστηματικά αρνείται τη συμμετοχή της η Διεθνής Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (που υπερασπίζεται την πυρηνική ενέργεια). Το υψηλό κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας σε συνδυασμό με το μικρό χρόνο λειτουργίας ενός αντιδραστήρα, καθώς και η διαδικασία διαχείρισης των αποβλήτων και του ασφαλούς κλεισίματος ενός πυρηνικού σταθμού, κάνουν αντιοικονομική την επένδυση. Δεν είναι τυχαίο ότι αντιδραστήρες κατασκευάζονται πλέον σε όλο τον Κόσμο μόνο με κρατικές χρηματοδοτήσεις. Είναι μύθος ακόμα η καθαρή και χωρίς επιβάρυνση για το περιβάλλον ηλεκτρική ενέργεια από αντιδραστήρες. Τόσο η μόλυνση με ραδιενεργά αέρια κατά τη λειτουργία τους, όσο και η ρύπανση με μεγάλες ποσότητες αερίων που επιβαρύνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά τη διαδικασία διαχείρισης του πυρηνικού καυσίμου και των αποβλήτων, καταρρίπτουν τα επιχειρήματα. Εξακολουθεί να παραμένει άλυτο και υπ' αριθμόν 1 πρόβλημα, η συσσώρευση μεγάλων ποσοτήτων πυρηνικών αποβλήτων που παραμένουν ενεργά για πολλούς αιώνες. Και όλα αυτά σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας ενός πυρηνικού αντιδραστήρα, χωρίς να υπολογίσει κανείς τις καταστροφικές συνέπειες ενός ατυχήματος από βλάβη στον αντιδραστήρα, είτε στις δεξαμενές φύλαξης των αποβλήτων, είτε κατά τη μεταφορά τους. Σε όλα αυτά πρέπει να προσθέσει κανείς και το νέο μεγάλο πονοκέφαλο: τον κίνδυνο δολιοφθοράς ή ένα τρομοκρατικό χτύπημα.

Η πυρηνική επιστροφή και απειλή στην περιοχή μας έχει συγκεκριμένα ονόματα. Από το Βορρά η Βουλγαρία, που ετοιμάζεται να κατασκευάσει ένα νέο ΠΗΣ στο Μπέλενε με διάτρητες και ανεπαρκείς μελέτες όπως μας είχαν καταγγείλει πέρσι στη Διεθνή Συνάντηση εκπρόσωποι Βουλγάρικων Οικολογικών οργανώσεων. Έχουμε ζητήσει από τις 5/1/06 από την Ελληνική Κυβέρνηση και συγκεκριμένα από το ΥΠΕΞ και το ΥΠΕΧΩΔΕ να επικαλεστούν Διεθνείς Συμβάσεις για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό επίπεδο. Το ΥΠΕΧΩΔΕ ακόμα δεν μας έχει απαντήσει.

Η παλιά και νέα ηγεσία του ΥΠΕΞ απάντησαν στη Βουλή και κοινοποίησαν και σε μας την απάντηση σύμφωνα με την οποία «παρακολουθούν εκ του σύννεγγυς το θέμα» Για την περίπτωση της Τουρκίας τα νέα δεν είναι επίσης ευχάριστα. Μόλις πριν 1 μήνα η Τουρκική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας παρουσίασε το πυρηνικό πρόγραμμα στο γραφείο του Πρωθυπουργού Ρ.Τ. Ερντογάν. Σύμφωνα με όσα μετέδωσε το πρακτορείο Νέα Ανατολή, οι αξιωματούχοι της Τουρκικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας παρουσίασαν το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Πυρηνικής Τεχνολογίας και Ενέργειας σύμφωνα με το οποίο προβλέπεται να κατασκευαστούν 3-5 αντιδραστήρες με χρήση δύο διαφορετικών τεχνολογιών. Στην εισήγησή της η Τουρκική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας δεν κρύβει την προτίμησή της στους αντιδραστήρες CANDU από τους οποίους παράγεται Πλουτόνιο και Τρίτιο, υλικά για την κατασκευή πυρηνικών όπλων. Για τη χωροθέτηση των ΠΗΣ παρουσιάστηκαν 8 εναλλακτικές προτάσεις με τη Σινώπη στις ακτές της Μαύρης Θάλασσας και την Κόννα (350 χλμ ΒΑ της Ρόδου, να συγκεντρώνουν τα περισσότερα πλεονεκτήματα.

Όλο αυτό το διάστημα διαπιστώνουμε αποφασιστικότητα στις κινήσεις της Τουρκίας. Δεν μπορούμε να ισχυρισθούμε το ίδιο και για την αντίδραση της χώρας μας

Περιμέναμε και περιμένουμε μία πιο ενεργή στάση της Ελληνικής Πολιτείας στο θέμα της εξάπλωσης των πυρηνικών. Τόσο από τη Νομική πλευρά όπου και σε αυτό το πεδίο δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από την Ελλάδα οι δυνατότητες που δίνει το Διεθνές Δίκαιο, όσο και -κυρίως- από την πολιτική πλευρά. Θα επιμένουμε ότι η Ελλάδα σε συνεννόηση με άλλες χώρες εντός και εκτός ΕΕ μπορεί να πάρει πολιτικές πρωτοβουλίες που όχι μόνο θα συμβάλουν στην ουσιαστική απόκρουση της πυρηνικής απειλής αλλά και ~~will~~ θα αναβαθμίσουν το κύρος και τη διεθνή της θέση. Δεν πρέπει να αντιδράσουμε τη στιγμή που πυκνώνουν τα σύννεφα πολέμου πάνω από την περιοχή μας? Πόσο θα ανεχόμαστε την εξόφθαλμη υποκρισία των πυρηνικών δυνάμεων που τορπίλισαν πέρσι στον ΟΗΕ τη συνθήκη μη εξάπλωσης των πυρηνικών. Μέχρι τότε θα παρακολουθούμε παθητικά την χονδροειδέστατα μεροληπτική τους στάση?

Να γιατί πιέζουμε με όλες μας τις δυνάμεις την Ελληνική Πολιτεία για πολιτικές πρωτοβουλίες. Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι ο Υπουργός Ανάπτυξης κ Δημ Σιούφας δήλωσε την περασμένη εβδομάδα ότι δεν τίθεται θέμα για την Ελλάδα να εγκαταστήσει ΠΗΣ στο έδαφός της. Θετικό, αλλά ξέρετε, αυτό θυμίζει λίγο το πολύ γνωστό ανέκδοτο με την καλύβα του Ναστρατίν Χότζα. Γι αυτό δεν αρκούμαστε σε τέτοιες διακηρύξεις. Στο κάτω-κάτω καμμία ελληνική πολιτική δύναμη δεν έχει θέσει ποτέ θέμα τέτοιο εδώ και 30 χρόνια.

Αγαπητοί φίλοι,

Σε λίγες μέρες -στις 26 Απρίλη- συμπληρώνονται 20 χρόνια από τη μαύρη επέτειο της έκρηξης του αντιδραστήρα 4 στον ΠΗΣ του Τσερνομπίλ. Το ΑΠΙΜ από πέρσι σχεδιάζει και διοργανώνει φέτος το 1^ο Διεθνές Αντιπυρηνικό Φεστιβάλ Ρόδου, που θα διεξαχθεί 8-14 Μαΐου 2006. Το πρόγραμμα του Φεστιβάλ το οποίο παρουσιάζουμε σήμερα, θα περιλαμβάνει πολλές εκδηλώσεις: συζητήσεις, προβολές ταινιών σε συνεργασία με τον Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ρόδου Ecofilms, μουσικές συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις, μουσικά, χορευτικά και θεατρικά δράματα μέσα στην πόλη καθώς και μια μεγάλη ειρηνική διαδήλωση στις 13 Μαΐου από το Αρχαίο Στάδιο μέχρι την Πλατεία Δημαρχείου, στην οποία θα έχουν

συμμετοχή πολλές ξένες αντιπροσωπείες, με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών και των χιλιάδων επισκεπτών της Ρόδου.

Στα πλαίσια του Φεστιβάλ οργανώνεται στις 12-13 Μαΐου ένα Διεθνές Συμπόσιο με θέμα «Έχουμε δικαίωμα να ζήσουμε σε ένα Κόσμο χωρίς πυρηνικά», με εισηγητές από Ελλάδα, Τουρκία, Βουλγαρία, Αυστρία, Γαλλία, Κύπρο, Ουκρανία και ΗΠΑ το οποίο θα διεξαχθεί στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Όλες οι εκδηλώσεις γίνονται με τη στήριξη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας, της Ένωσης Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας, του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, του Πανεπιστημίου Αιγαίου, της ΤΕΔΚ Δωδ/σου, της Νομ. Αυτοδιοίκησης Δωδ/σου, του ΤΕΕ/Τμ Δωδ/σου και του Πολιτιστικού Οργανισμού Δήμου Ροδίων. Γίνονται με την ενεργή συμμετοχή δεκάδων φορέων της Ρόδου.

Στόχος μας είναι η συγκρότηση σε πλανητικό επίπεδο ενός «παγκοσμιοποιημένου» αντιπυρηνικού κινήματος, που θα συνενώσει σε συντονισμένο αγώνα τις εκατοντάδες αντιπυρηνικές κινήσεις και οργανώσεις. Είναι η μόνη ελπίδα για ένα αποτελεσματικό αγώνα σε παγκόσμιο επίπεδο απέναντι σε διεστραμμένα και επικίνδυνα μυαλά που οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια τη Γη σε καταστροφή.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλους εσάς που είσατε σήμερα εδώ και ελπίζουμε ότι θα είστε και αύριο κοντά μας για την επίτευξη του στόχου μας που δεν είναι άλλος από το να ζήσουμε σε ένα Κόσμο απαλλαγμένο από τα πυρηνικά.